

Nr 141.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga fastigheter m. m.; given Stockholms slott den 3 mars 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gerh. Strindlund.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Strindlund:

I skrivelse den 11 januari 1939 har järnvägsstyrelsen framlagt förslag om försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden, som äro eller komma att bliva obehövlige för järnvägsändamål.

En styrelsens skrivelse bilagd förteckning över fastigheter och fastighetsdelar, som äro eller beräknas bliva obehövlige för järnvägsändamål, torde få såsom bilaga fogas till dagens statsrådsprotokoll.

Järnvägsstyrelsen erinrar i sin skrivelse till en början om att riksdagen vid flera tidigare tillfällen medgivit, att dylika för järnvägarna icke erfor-

derliga områden finge försälas på villkor, som fastställdes av Kungl. Maj:t. I anslutning härtill anför styrelsen:

På senare tiden hava emellertid till järnvägsstyrelsen eller linjemyndigheterna inkommit vissa framställningar om köp av sådana statens järnvägar tillhöriga områden, till vilkas försäljning styrelsen förut icke haft anledning begära riksdagens medgivande.

Utöver nyssnämnda områden finnas vid statens järnvägar åtskilliga andra områden, som antingen redan äro eller ock i en nära framtid komma att bliva för järnvägsändamål obehöfliga men för vilka försäljningsmedgivande icke hittills erhållits av riksdagen.

I närlagda förteckning hava sammanförts de områden, till vilkas försäljning enligt ovanstående riksdagens medgivande nu anses böra utverkas.

Beträffande områdenas beskaffenhet m. m. tillåter sig styrelsen hänvisa till i förteckningen intagna uppgifter.

Vidkommande de statens järnvägars änke- och pupillkassa förut tillhöriga fastigheter, vilka samtliga utom fastigheterna nr 8 i kvarteret Vakt-posten och nr 1 i kvarteret Fyrisvall i Göteborg nu ingå i statens järnvägars familjepensionsfond, har utredning verkställts, huruvida och i vilken omfattning desamma lämpligen böra avyttras. Utredningen har givit vid handen, att fastigheten nr 5 i kvarteret Stadens dike, med adressnummer 45 vid Timmermansgatan, i Stockholm är den enda som kan komma att erfordras för järnvägsändamål. Då det kan tänkas, att någon enstaka fastighet kommer att befinnas lämplig för annat statligt ändamål — det har varit fråga om att fastigheten i Östersund skulle överlätas till lantförsvaret — kommer styrelsen att i varje särskilt fall, såsom hittills skett vid försäljning av statens järnvägar tillhöriga markområden, undersöka, huruvida fastigheten lämpligen bör reserveras för annat statens verk.

Det synes styrelsen angeläget, att familjepensionsfondens fastigheter — med undantag av nämnda fastighet i kvarteret Stadens dike i Stockholm — vilka till stor del äro i behov av reparationer och omfattande moderniseringar, snarast avyttras på det att ytterligare investeringar av kapital må kunna undvikas.

De av järnvägsstyrelsen till försäljning föreslagna, statens järnvägars familjepensionsfond tillhöriga fastigheterna finnas jämväl uppförda i förenämnda, styrelsens skrivelse bilagda förteckning.

I anledning av vad järnvägsstyrelsen sålunda anført hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen *dels* medgiva, att i förenämnda förteckning upptagna fastigheter och fastighetsdelar må försälas under villkor, som av Kungl. Maj:t fastställas, *dels* ock besluta, att de medel, som i anledning av förevarande försäljningar komma att inflyta, skola tillföras statens järnvägars fond för markförvärv respektive statens järnvägars familjepensionsfond.

Departementschefen.

Beträffande till en början de i statens järnvägars familjepensionsfond ingående fastigheterna torde jag få erinra om, att innevarande års riksdag i skrivelse, nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning under kapitalbudgeten i fråga om överföring till statens allmänna fastighetsfond av vissa fastigheter m. m. uttalat, bland annat, att riksdagen i likhet med departementschefen vore av den uppfattningen, att ärenden rörande försäljning av

å de statliga pensionsfonderna bokförda fastigheter, vilka ärenden måste betraktas såsom rena placeringsfrågor, icke skulle i varje särskilt fall behöva underställas riksdagen. I anslutning till detta uttalande har riksdagen meddelat, att från riksdagens sida icke någon erinran funnes att göra mot att fastigheter, som bokföras å pensionsfonderna och förvaltas av statskontoret, försäljas utan riksdagens vidare hörande. Då sistnämnda fastigheter i allt äro att likställa med dem, som redovisas å de av statens affärsdrivande verk förvaltade pensionsfonderna, torde järnvägsstyrelsens framställning, i vad den avser vissa i statens järnvägars familjepensionsfond ingående fastigheter, i detta sammanhang blott behöva för riksdagen anmälas. Med försäljning bör givetvis anstå i avvaktan på det riksdagens ställningstagande, var till denna anmälan må föranleda.

Vad härefter angår de i förteckningen upptagna, statens järnvägar tillhöriga fastigheterna och fastighetsandelarna anses desamma av järnvägsstyrelsen vara eller inom en snar framtid komma att bliva obehövlige för statens järnvägar. Med hänsyn härtill och då de ej heller, såvitt nu är känt, behövas för annat statligt ändamål, torde anledning till erinran mot avyttring av desamma icke föreligga. Jag vill därför tillstyrka, att riksdagens medgivande till deras försäljning under av järnvägsstyrelsen angivna förutsättningar inhämtas.

I likhet med vad förut tillämpats torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva föreliggande köpeanbud och fastställa de villkor, under vilka varje område må försäljas. Såsom tidigare i regel skett och järnvägsstyrelsen jämväl nu föreslagit synas inflytande försäljningsmedel såvitt rör de statens järnvägar tillhöriga fastigheterna böra tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att de i den såsom bilaga till statsrådsprotokollet fogade förteckningen avsedda, statens järnvägar tillhöriga markområdena m. m. må försäljas under villkor, som av Kungl. Maj:t fastställas,

dels ock besluta, att vid nämnda försäljning inflytande medel skola tillföras statens järnvägars fond för markförvärv.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avläsas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.

Förteckning

över statens järnvägar tillhöriga fastigheter och fastighetsdelar, som ej äro eller beräknas bliva för järnvägsändamål behövlige.

L ä g e	Ungefärlig areal, kvm	A n m ä r k n i n g a r
<i>I distriktet.</i>		
Samtliga bandelar.....	—	40 banvaktstugor med tillhörande markområden.
» »	—	Genom linjeomläggningar ledigbliven eller ledigblivande mark.
Älvsjö	2,200	Tomtmark jämte bostadshus nr 9.
Södertälje C	5,300	Mark i allmän plats samt del av bangårdsområdet jämte lokstall.
Säbylund	5,600	Delar av bangårdsområdena.
Lillån	3,000	
Hovsta	3,000	
Frövi	11,000	
Blixterboda	8,800	
Rockhammar	6,500	
Spannarboda	11,000	
Mariedam	400	Snöskärmsjord.
Motala C—Norrsten	2,200	
Karlslund	3,000	
Latorpsbruk	6,000	
Vintrosa	1,200	Delar av bangårdsområdena.
Hidingebro	5,000	
Fjugesta	1,000	
Kvistbro	2,000	
Dormen	5,200	
Jönåker	8,000	Delar av bangårdsområdet jämte bostadshus nr 9 B.
Norsholm—Gistad	1,800	Snöskärmsjord.
Gistad	3,400	
Linghem	2,300	Del av bangårdsområdet.
Malmslätt	1,530	Tomtmark jämte bostadshus nr 9 D.
Sjögestad—Mantorp	3,300	Snöskärmsjord.
Mantorp—Sya	11,400	
Sya—Mjölby	8,700	Tomterna nr 8 och 9 i kv. Fänrisulven jämte bostadshus nr 9 F.
Mjölby	2,600	
Sturefors	9,000	Delar av bangårdsområdena.
Korpklev	3,500	
Södra Vi	41,000	
Mormorsgruvan	14,000	
Tomteboda—Hagalund— Ulriksdal	40,000	Nedlagda banan m. m.

L ä g e	Ungefärlig areal, kvm	A n m ä r k n i n g a r	
Sala	3,600	Tomtmark (plantering).	
Krylbo	6,500		
Vattholma	3,500	Delar av bangårdsområdena.	
Örbyhus	38,000		
Gåvastbo	7,200		
Tierp	13,300		
Orrskog	1,900		
Älvkarleö	1,600	Delar av bangårdsområdet jämte lokstall och bostadshus nr 9 A och 9 B.	
Skutskär	20,000		
Strömsberg	42,000		
Söderfors	8,200	Delar av bangårdsområdena.	
Ekebybruk	3,100		
Skärfälten	1,500		
Navestabro	2,500		
Balingsta	2,700		
Örsundsbro	4,700		
Biskopskulla	2,500		
Härkeberga	8,000		
Runhällen	3,700		
Tärnsjö	3,000		
Gysinge	4,000		
Smedsäng	3,900		
Hedesunda	2,000		
Rörberg	3,200		
Mackmyra	9,000		
Inom distriktet belägna, i Statens järnvägars familje- pensionsfond ingående fas- tigheter:			
Stockholm	3,750	Kv. Myrstacken nr 24. Kv. Kannan nr 1. Kv. Krogen nr 12, litt. A. Samtliga » » » 12, » B. bebyggda Linköping	med bo- stadshus.
»	3,150		
Norrköping	1,825		
»	770		
Linköping	1,600		
»	2,100		
Krylbo	2,200		
Mjölby	3,340		
II distriktet.			
Samtliga bandelar	—	Genom linjeomläggningar ledigbli- ven eller ledigblivande mark.	
Svartå	3,000	Område för vattenledning vid sjön Björken.	
Skåre	16,000	Lastageplats vid Klarälven.	
Arvika	145	Del av bangårdsområdet.	
Rämmen	2,300	Del av bangårdsområdet jämte bo- stadshus nr 9 A.	

L ä g e	Ungefärlig areal, kvm	A n m ä r k n i n g a r
Van	1,100	} Delar av bangårdsområdena. Del av hållplatsområdet. Tomtmark jämte bostadshuset »Vil- lan Boo». Åkerjord vid omformarestationen. Del av bangårdsområdet. Del av bangårdsområdet jämte bo- stadshus nr 9 B.
Fagersanna	4,500	
Karlsborg	5,300	
Margretholm	13,500	
Göteborg C—Almedal	6,800	
Fjärås—Åsa	4,000	} Delar av bangårdsområdena.
Tvååker	2,800	
Slöinge	3,900	
Träslöv	10,000	
Hunnestad	11,000	
Grimeton	9,000	
Rolfstorp	23,000	
Obbhult	16,000	
Åkulla	29,000	
Skinnarlyngen	30,000	
Spetsebo	10,000	} Kv. Smaragden nr 1. Kv. Karlsvik nr 1. Kv. Bagaren nr 7. Kv. Mörkelyckan. Kv. Jungmannen nr 5.)
Gällared	15,000	
Silvergärde	16,000	
Inom distriktet belägna, i Statens järnvägars familje- pensionsfond ingående fas- tigheter:		
Göteborg	3,650	
Karlstad	2,300	} Samtliga be- byggda med bostadshus.
Kristinehamn	4,000	
Skövde	16,500	
Jönköping	3,250	
<i>III distriktet.</i>		
Samtliga bandelar	—	Genom linjeomläggningar ledigbli- ven eller ledigblivande mark.
Sommen	2,000	} Tomtmark jämte bostadshus nr 9 C. Tomtmark.
Rörvik	850	
Eneryda	1,900	} Tomtmark jämte bostadshus nr 9. Tomtmark jämte bostadshus nr 9 C.
Älmhult	1,930	
Hässleholm	5,375	} Tomtmark i kv. Lärkan.
Trelleborg F	360	
Ödåkra	800	} Delar av bangårdsområdena.
Hasslarp	150	
Höganäs	2,000	
Inom distriktet belägna, i Statens järnvägars familje- pensionsfond ingående fas- tigheter:		} Lägenheten Lärda (numera beteck- nad stadsågan nr 347), obebyggd.
Hässleholm	100,000	

L ä g e	Ungefärlig areal, kvm	A n m ä r k n i n g a r
Malmö	4,500	Kv. Gustav nr 7 (numera betecknad stadsägan nr 3 i Östra förstaden), bebyggd med bostadshus.
<i>IV distriktet.</i>		
Samtliga bandelar	—	Genom linjeomläggningar ledigbliven eller ledigblivande mark.
Storvik	13,000	Tomtmark jämte bostadshusen nr 9 C, 9 D, 9 E, 9 F, 9 G och 9 H.
Ockelbo	15,000	Tomtmark jämte bostadshusen nr 9 A, 9 B, 9 C, 9 D, 9 E och 156 B.
Bollnäs	37,000	Tomtmark jämte bostadshusen nr 9 A, 9 C, 9 E, 9 F, 9 G, 9 H, 9 I, 9 L, 9 M, 9 N, 9 O och 9 P.
Ljusdal	6,900	Tomtmark jämte bostadshus nr 9 F.
Ånge	39,000	Tomtmark jämte bostadshusen nr 9 K, 9 P, 9 Q, 9 R, 9 V och 9 U.
Bräcke	28,000	Tomtmark m. m. jämte bostadshusen nr 9 D, 9 E, 9 F, 9 G, 9 I, 9 K, 9 L och 398 B samt nedlagda gasverket.
Graninge	8,300	Delar av bangårdsområdet.
Forsa	20,000	Mark för Forsa gamla station jämte bostadshus nr 9.
Forsa—Hudiksvall	25,000	Skogsmark.
Hudiksvall	3,500	Tomtmark jämte bostadshusen nr 9 B, 9 C och 9 D.
Östersund	1,150	Tomtmark jämte bostadshus nr 9 A.
Tandsjöborg	22,000	Del av bangårdsområdet.
Ytterbergsbyn	26,600	Del av bangårdsområdet jämte stationshus.
Åsarna	6,700	Del av bangårdsområdet.
Hammerdal	3,000	Tomtmark jämte bostadshus nr 9.
Granberget	8,000	Delar av bangårdsområdena.
Meselefors	7,500	
Resele	9,400	
Sunnäsbruk	9,500	
Sandarne	6,000	
Årskogen	29,000	
Kramfors	4,000	
Inom distriktet belägen, i Statens järnvägars familjepensionsfond ingående fastighet:		
Östersund	1,375	Kv. Arken nr 1, bebyggd med bostadshus.
<i>V distriktet.</i>		
Samtliga bandelar	—	Genom linjeomläggningar ledigbliven eller ledigblivande mark.

L ä g e	Ungefärlig areal, kvm	A n m ä r k n i n g a r
Aspeå	3,700	Delar av bangårdsområdena.
Hörnsjö	2,000	
Ästräsk	7,200	
Myrheden	3,200	
Brännberg	6,400	
Bodens södra	4,500	Del av bangårdsområdet jämte bo- stadshus nr 9.
Luleå	70,000	Delar av bangårdsområdet.
Holmfors	3,500	Del av bangårdsområdet jämte bo- stadshus nr 9.
Ljuså	8,700	Delar av bangårdsområdena.
Nattavara	830	
Niemisel	22,000	
Avafors	9,300	
Hataträsk	16,000	
Räktjärv	3,400	
Östra Flakaträsk	22,000	
Bodträsk	11,000	
Lappträsk	13,300	
Kärrbäck	7,400	
Tossa	3,000	
Lomkärr	5,400	
Bäverbäck	5,200	
Mattila	4,800	
Skogskärr	3,700	
Risudden	5,700	
Luppio	2,900	
Alkullen	1,500	
Själevad	3,300	
Örnsköldsvik C	3,300	
Krångfors	6,000	
Tvärån	19,200	
Vargbacken	5,500	
Arnemark	23,000	
Pålberget	21,000	
Kvarnåsen	5,000	
Öjebyn	21,600	
Inom distriktet belägen, i Statens järnvägars familje- pensionsfond ingående fas- tighet: Luleå	2,500	Kv. Sillen nr 7, bebyggd med bo- stadshus.